

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2024

802/2024

Laki

ylioppilastutkinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019) 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 ja 4 momentti, 4 §:n 4 momentti, 7 §:n 1 momentti, 8 §:n 1 momentti, 10 ja 14 § ja 21 §:n 1 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 5 a § ja 19 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyiset 2–4 momentti siirtyvät 3–5 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Ylioppilastutkinto

Ylioppilastutkinto suoritetaan suomeksi tai ruotsiksi oppilaitoksen opetuskielen mukaisesti. Ylioppilastutkinto voidaan suorittaa myös englanniksi siten kuin 5 a §:ssä säädetään.

3 §

Ylioppilastutkinnon kokeet

Ylioppilastutkintoon kuuluu äidinkiessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraissa kielissä, matematiikassa, luonnontieteellisissä, humanistis-yhteiskunnallisissa oppiaineissa (*reaaliaineet*) sekä taito- ja taideaineissa järjestettäviä kokeita.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, missä reaaliaineissa, vieraissa kielissä ja taito- ja taideaineissa kokeet järjestetään, sekä kokeiden laatimisesta. Ylioppilastutkintolautakunta määrää, missä vieraissa kielissä järjestetään kahden eri tason mukaiset kokeet.

4 §

Kokeiden järjestäminen

Ylioppilastutkinnon kokeet järjestetään kirjallisesti tai digitaalisesti. Kokeisiin voi sisältyä suullisia tehtäviä ja valmistavia näyttöjä. Ylioppilastutkintolautakunta määrää tarkemmin kokeiden järjestämisestä ja siihen liittyvistä aikatauluista ja järjestelyistä. Ylioppilastutkintolautakunta voi kokeiden järjestämisen olosuhteita koskevasta erittäin painavasta syystä päättää, että oppilaitoksen kokeet järjestetään toisin kuin muissa oppilaitoksissa.

5 a §

Oikeus englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittamiseen

Englanninkielisen ylioppilastutkinnon saa lukiolain 20 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaista lukiokoulutuksen oppimäärää englannin kielellä suorittavan lisäksi suorittaa henkilö, joka on aiemmin suorittanut:

- 1) lukiokoulutuksen oppimäärän englannin kielellä;
- 2) ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon tai sitä vastaavan aiemman tutkinnon englannin kielellä;
- 3) englanninkieliseen International Baccalaureate tai European Baccalaureate -tutkintoon tähtäävät opinnot, mutta ei ole suorittanut tutkintoa.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tutkintoa suorittava opiskelija voi osallistua ylioppilastutkintoon ollessaan vielä opiskelijana asianomaisessa perustutkintokoulutuksessa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, edellytetään 2 ja 3 kohtaa sovellettaessa lisäksi, että opiskelijalla on puutteellinen kielitaito ylioppilastutkinnon suorittamiseen suomen tai ruotsin kielellä. Koulutuksen järjestäjä päättää noudattaen, mitä lukiolain 21 a §:ssä säädetään, riittääkö henkilön kielitaito siihen, että hän voi suorittaa ylioppilastutkinnon suomeksi tai ruotsiksi.

7 §

Kokeisiin osallistumisen edellytykset

Lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua ylioppilastutkinnon kokeeseen opiskeltuaan lukiolain 11 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt pakolliset opinnot oppiaineessa, jonka kokeeseen hän osallistuu. Reaaliaineen kokeeseen aineessa, jossa ei ole pakollisia opintoja, lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua opiskeltuaan neljä opintopistettä oppiaineen opintoja. Taito- ja taideaineen kokeeseen aineessa, jossa ei ole pakollisia opintoja, lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua opiskeltuaan neljä opintopistettä oppiaineen opintoja. Jos vieraan kielen koe perustuu oppimäärään, jossa ei ole pakollisia opintoja, lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava voi osallistua kokeeseen opiskeltuaan kuusi opintopistettä oppiaineen opintoja.

8 §

Ilmoittautuminen kokeisiin

Kokelaan tulee ilmoittautua kirjallisesti kutakin tutkintokertaa ja suoritettavaa koetta varten viimeistään Ylioppilastutkintolautakunnan määräämänä päivänä siihen lukioon, jossa aikoo suorittaa kokeen. Rehtorin tehtävänä on varmistaa, että kokelas täyttää 5, 5 a, 6 ja 7 §:ssä tutkintoon ja sen kokeisiin osallistumiselle säädetyt edellytykset. Osallistumisoikeuden epämisestä tulee antaa perusteltu kirjallinen päätös.

10 §

Ylioppilastutkinnossa suoritettavat kokeet

Ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan on suoritettava viisi koetta seuraavista ryhmistä:

- 1) äidinkieli ja kirjallisuus;
- 2) matematiikka;
- 3) toinen kotimainen kieli;

- 4) vieraat kielet;
- 5) reaaliaineet;
- 6) taito- ja taideaineet.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuista kokeista yhden kokeen tulee olla ryhmästä 1, kolme koetta eri ryhmistä 2–5 ja yksi koe ryhmistä 2–6.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin kokeisiin voi kuulua vain yksi koe samassa oppiaineessa. Lisäksi tutkintoon voi kuulua yksi tai useampi muu koe mistä tahansa ryhmistä 1–6.

Tutkintoon on sisällyttävä vähintään yksi 3 §:n 3 momentissa tarkoitettu vaativampi koe taikka 11 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettu toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen kokeen sijasta suoritettu äidinkielen ja kirjallisuuden koe.

14 §

Koetilaisuuteen saapumatta jääminen ja keskeytynyt koe

Jos kokeeseen ilmoittautunut henkilö jää saapumatta koetilaisuuteen tai valmistavaan näyttöön tai ei jätä koesuoritusta tai valmistavaa näyttöä arvosteltavaksi, koe katsotaan hylätyksi.

19 §

Tutkintotodistus ja kokeiden suorittamisesta annettavat todistukset

Englanninkielisestä ylioppilastutkinnosta annetaan suomen- tai ruotsinkielisen ylioppilastutkintotodistuksen lisäksi englanninkielinen ylioppilastutkintotodistus.

21 §

Muutoksenhaku rehtorin ja koulutuksen järjestäjän monijäsenisen toimielimen päätökseen

Rehtorin päätökseen, jolla on 8 §:n 1 momentin mukaisesti evätty osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon tai sen kokeeseen, saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätös pannaan täytäntöön tehdystä valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen kiellä täytäntöönpanoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

Tämän lain 3 §:n 1 ja 4 momenttia, 4 §:n 4 momenttia, 7 §:n 1 momenttia, 10 ja 14 §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran syksyllä 2029 järjestettäviin ylioppilastutkinnon kokeisiin ja 1 §:n 2 momenttia sekä 5 a §:ää, 8 §:n 1 momenttia ja 19 §:n 2 momenttia sovelletaan ensimmäisen kerran syksyllä 2028 järjestettäviin ylioppilastutkinnon kokeisiin. Ennen mainittuja ajankohtia järjestettäviin ylioppilastutkinnon kokeisiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

802/2024

Helsingissä 19.12.2024

Tasavallan Presidentti
Alexander Stubb

Opetusministeri Anders Adlercreutz